

Vaccin mot rotavirus kan minska sjukdomsördan

Men mer data behövs för beslut om det bör ingå i barnvaccinationsprogrammet

KARI JOHANSEN, överläkare, avdelningen för virologi, Smittskyddsinstitutet, Stockholm
kari.johansen@smi.ki.se

Barn drabbas av diarré och kräkningar, det vet alla föräldrar. Men att rotavirus enligt internationella studier orsakar 40–60 procent av de fall där barn läggs in på sjukhus med akut diarrésjukdom är inte lika känt.

I detta nummer av Läkartidningen presenterar ett svenskt barnsjukhus sin incidens av rotavirus från en säsong. I en studie från mitten av 1990-talet beräknades 1 500–1 700 barn sjukhusvårdas årligen i Sverige [1].

Naturlig immunitet uppstår efter genomgången sjukdom, varför chansen att vaccin mot rotavirus kommer att leda till en signifikant minskning av sjukdomsördan är stor.

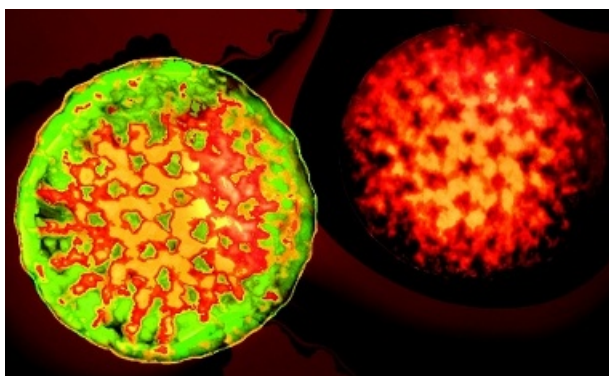
Två nya, orala vacciner innehållande levande, attenuerat rotavirus med god säkerhetsprofil och skyddseffekt mot allvarlig rotavirusinfektion godkändes i Sverige under 2006.

USA och Australien har tagit in vaccin mot rotavirus i sina respektive barnvaccinationsprogram. I Europa har Belgien, Österrike och Luxemburg redan gjort det samma, och Finland startar med rotavirusvaccin i sitt barnvaccinationsprogram den 1 januari 2009. Övriga länder i Europa avvaktar och gör ytterligare studier.

Enligt Smittskyddsinstitutets referensgrupp för vaccinfrågor (Refvac) kan dessa vacciner i dag rekommenderas till barn vars föräldrar är villiga att stå för kostnaden [2].

För ett ställningstagande i frågan om samhället ska täcka kostnaderna inom ramen för det allmänna barnvaccinationsprogrammet behövs dock ytterligare data.

I Sverige genomförs just nu en 12-månaders studie vid fyra stora barnsjukhus

Rotavirus ligger bakom en stor andel av de sjukhusvårdkrävande fallen av akut diarrésjukdom hos barn. En studie vid fyra svenska barnsjukhus ska nu ge underlag för ett beslut om huruvida rotavirusvaccin bör ingå i det allmänna barnvaccinationsprogrammet.

Foto: Linda Stannard, UCT/SPL/iBL

(Drottning Silvias barn- och ungdomsjukhus i Göteborg, Sachsska barnsjukhuset och Astrid Lindgrens barnsjukhus i Stockholm och barnkliniken vid Norrlands universitetssjukhus i Umeå).

Syftet med studien är att få säkrare och aktuella uppgifter om

- antalet barn med verifierad rotavirusinfektion som sjukhusvårdas årligen
- hur länge de sjukhusvårdas
- vilka komplikationer som uppstår
- hur många som drabbas av nosokomiala infektioner
- vilka genotyper av rotavirus som cirkulerar såväl i samhället som på sjukhusen. Fem vanliga genotyper har påvisats i Europaregionen. Vintersäsongen 2006–2007 var G1[P8] vanligast i Sverige, men ytterligare tre genotyper, G3[P8], G4[P8] och G9[P8], påvisades [Smittskyddsinstitutet, opubl data].

Särskild betydelse kommer den hälsoekonomiska analys som görs i studien att få.

I dag införs oftast inga preventiva åtgärder om kostnadseffektivitet inte kan visas.

Sverige har dock inga klara riktlinjer för om hänsyn enbart ska tas till direkta medicinska kostnader eller om även indirekta kostnader som föräldradighet och produktionsbortfall bör ingå i de hälsoekonomiska beräkningarna.

För barnsjukvården i landet är dock troligen volymen av rotavirusinfektioner den viktigaste frågan. Barn med rotavirusinfektion har behov av vård samtidigt som RS-virus (respiratoriskt syncytialvirus) och influensavirus härjar i

samhället, och barnsjukvården saknar regelbundet vårdplatser under vintersäsongen.

■ *Potentiella bindningar eller jävsförhållanden:* Smittskyddsinstitutet genomför en 12-månaders epidemiologisk studie för att kartlägga sjukdomsörda samt direkta och indirekta kostnader orsakade av rotavirus i Sverige med bidrag från vaccinföretagen GlaxoSmithKline och Sanofi Pasteur MSD. Författaren arbetar som projektledare i denna studie.

REFERENSER

1. Johansen K, Bennet R, Bondesson K, Eriksson M, Hedlund KO, De Verdier Klingenberg K, et al. Incidence and estimates of the disease burden of rotavirus in Sweden. *Acta Paediatr Suppl.* 1999; 88(426):20-3.
2. Minnesanteckningar Refvac 12 april, 2007. <http://www.smittskyddsinstitutet.se/annesomraden/vaccinationer/refvac/minnesanteckningar-refvac-2007-04-10/#Minnesanteckningar>

SAMMANFATTAT

Två rotavirusvacciner med god säkerhetsprofil och skyddseffekt finns godkända i Sverige sedan 2006. **Huruvida dessa vacciner** ska ingå i det allmänna barnvaccinationsprogrammet är ännu för tidigt att ta ställning till. Mer data behövs, inte minst vad gäller hälsoekonomiska avvägningar.